

doma svoji ubogi mamici in ji nosila hrano, ki so ji jo dajali usmiljeni ljudje, je stopila bliže in pritisnila svoj napol premrti prstek na električni gumb.

Stisnili so se malčki skupaj in povseli glavice k tlom. Čakali so dolgo, a vedeli so, da ne čakajo zaman. Saj pride takoj dobra gospa in jih spusti v gorko izbo. Le škoda, da ni njihove mamice tu, da bi videla, kako dobro se godi njenim malčkom. A prinesiti ji hočejo domov pomaranč, bonbonov — vrata so se v tem trenutku odprla, prijetna toplota je izbruhnila ven in objela medla, prezeblja telesca.

„Glej, glej, dobra gospa, pojdimo —“ in vzdignili so malčki živožareče oči.

„Ali — saj ni ...“

Grd, oduren starec je stal pred njimi, je iztegnil roko in dal nekaj Dorki.

Komaj so se zavedle dušice iz sna, že so bile duri zaprte; čule so še zadnji šum ključa, tihe korake, ki so kmalu utihnili ...

Globoko je legla zopet vsa beda na dušo malčkov, povsili so blede glavice in šli.

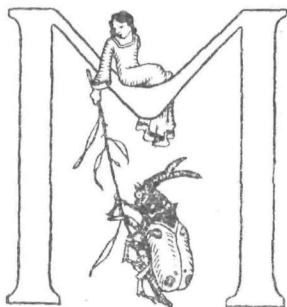
Hodili so malčki od hiše do hiše, povsod so čakali z istim hrepenjem na dobro gospo, povsod jim je odprla vrata manjalibolj odurna postava in stisnila Dorki vinar v pest, povsod so odšli malčki s povešenimi glavicami.

In male dušice so spoznale, da zanje ni Novega leta, da se zanje začne ista beda, isto trpljenje kot prej — in vrnile so se zopet — v ulico siromaštva.

MILAN DOLINAR:

Kresnice in kralj iz devete dežele.

Slovenska pravljica.

lad kralj je vladal v deveti deželi. Ker so bili njegovi starši že sivi, so mu rekli, da si naj poišče kraljice. Kralj je dolgo časa izbiral, toda nobena princezinja mu ni ugajala: če je bila lepa, je bila domišljava, če ni bila domišljava, je bila pa grda. In kralj ni hotel niti grde niti domišljave.

Nekoč se je zvečer izprehajal pred svojo palačo in je bil silno žalosten, ker ni mogel dobiti princezinje, ki bi mu ugajala. Kar je zaslišal krasne glasove, kakor da bi zvonili srebrni zvončki. Poklical je svojega služabnika in mu rekel: „Osedlaj mi konja, da pojašem tja; vedeti hočem, ali zvone tam srebrni zvonovi ali žvrgole tam nebeškolepe ptičke ali pojejo krasne devoyke.“ Sluga mu je osedlal vranca, ki je šel hitreje kot veter.

Mladi kralj je dirjal skozi noč in temo, in bilo je že jako pozno, ko je prijahal v slovensko deželo. Zagledal je velik kres: do neba so plapo-

lali ognji in iskre so švigale daleč, daleč okrog. Krepki slovenski fantje so nalagali na grmado, in slovenska dekleta so rajala okrog ognja. Tri devojke so pa stale skupaj in so krasno pevale. Kralj je pristopil k njim in je vprašal prvo, kako poje; ta mu je rekla: „Jaz pojem lepše, kakor zvone srebrni zvonovi.“ Kralj je vprašal drugo, kako poje, in druga mu je odgovorila: „Jaz pojem lepše, kakor žvrgoli ptiček.“ Kralj je vprašal tretjo, kako poje, in ta mu je rekla: „Jaz pojem kakor znam, jaz pojem, kakor mi veleva srce.“

Kralj je šel zopet k prvi; vprašal jo je, kaj dela njen oče, in deklica mu je rekla ponosno: „Moj oče je tako bogat, da mu ni treba ničesar delati; on le dan za dnevom meri rumeno pšenico.“ Drugo dekle mu je ravnoliko ponosno odgovorilo: „Moj oče je tako bogat, da vedno le prešteva zlate cekine.“ Kralj je vprašal tretjo deklico, kaj dela njen oče, in ta mu je rekla:

„Jaz nimam niti očeta niti matere.“ Kralj ji je pogledal smehljaje v njene krasne oči in jo je že hotel posaditi na svojega vranca, toda pristopil je župan; bil je jako bogat in še bolj skop in škoda se mu je zdelo, da bi kralj odvedel siroto; delala je pri njem namreč bolj pridno kakor vse druge dekcle. Tista ošabna devojka, ki je rekla, da njen oče vedno le zlate cekine šteje, je bila pa njegova hči, in župan je hotel, da bi kralj vzel njegovo hčer za kraljico. Zato je rekel kralju: „Jaz sem župan in jaz moram skrbeti, da se godi vsem ljudem moje občine dobro. Marjetica je bila pri meni, odkar so ji umrli starši, in je dobro živela, ker sem bogat. Če nisi ti tako bogat kakor jaz, ti Marjetice ne dam.“ Mladi kralj je pa kar stresel iz žepa dragocenih biserov in zlata in srebra, da je bilo to veliko, veliko več vredno kakor vse županovo imetje. Kralj je rekel: „Bodi to tvoje, jaz imam doma še sto in stokrat toliko. Marjetica je pa sedaj moja.“

Župan je nato še bolj želel, da bi njegova hči vladala nad vsem tem bogastvom in je rekel: „Ta tri dekleta, ki so najlepša v vsem kraljestvu, so si tako slična, da jih je težko razločiti; obleči jih dam enako, in potem si izvoli ženo.“ Ko je kralj videl, da drugače ne gre, je v to privolil. Čez eno uro so prišla vsa tri v enakih oblekah nazaj. Kralj jih je gledal, toda dolgo se ni mogel odločiti. Dve sta postali nestrpni, tretji je pa kanila solza iz očesa. To si je izvolil kralj — in glej, bila je prava, bila je Marjetica.

Kralj jo je posadil na konja, in oba sta odhitela proti deveti deželi. Kralj je vprašal svojo izvoljenko, zakaj ji je kanila solza iz očesa, in ta mu je rekla: „Bala sem se, da izbereš županovo hčer; ona je hotela le tvoje bogatsvo. To je izdala med preoblačenjem. Meni je bilo zato težko pri srcu, in potočila sem solzo.“ In kralj jo je vzel za kraljico.

Veliko veselje je vladalo v deveti deželi; imeli so mladega, junaškega in dobrega kralja in imeli so mlajšo, lepšo in boljšo kraljico kakor v drugih deželah.

Kralj in kraljica sta pa v sreči živela še mnogo, mnogo let.

